

ئېكولوگىيەنى زور دەرىجىدە ئەسلىگە كەلتۈرۈش مەۋج ئۈرۈپ تۇرغان يېشىللىقنى بارلىققا كەلتۈردى

قويۇلغان بولۇپ، قانۇنسىز كېسىپ ئۆتۈش پائالىيەتلىرى قاتتىق چەكلەنگەن. 20۱8 – يىلى «ھەممىنى تاقاش، دەرھال چېقىش، ئېكولوگىيەنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تېزىدىن تاماملاش» تەلىپى بويىچە، مۇھاپىزەت را-يونىدىكى توققۇز ئورۇندىكى كانچىلىق كارخانىسىنىڭ ھەممىسى ئېكولوگىيەنى ئەس-لىگە كەلتۈرۈش، تۈزەشنى تاماملىدى. ھا-زىرغا قەدەر، ئالتۇنتاغ مۇھاپىزەت رايونى-دا ساياھەتچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرىدىغان ھېچقانداق قۇرۇلۇش يولغا قويۇلمىدى.

ئالتۇنتاغ دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت رايونى باشقۇرۇش ئىدارىسى-نىڭ مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى جاڭ شياڭ مۇنداق تونۇشتۇردى: يېقىنقى بىر قېتىملىق ئۇنۋېرسال ئىلمىي تەكشۈرۈش ئىستانسى-تىكىسىغا بىرلەشتۈرۈپ قارىغاندا، مۇھاپ-ىزەت رايونىدىكى ياۋا قوتاز، شىزاڭ ياۋا ئېشىكى، شىزاڭ بۆكىنىنىڭ ئومۇمىي سانى ھازىرقى 100 مىڭ تۇياق ئەتراپىغا مۇقىم-لىشىپ، 20 – ئەسىرنىڭ 80 – يىللىرىدىكى مۇھاپىزەت رايونى قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدىكى سانلىق مەلۇماتتا كۆرسىتىل-گەندەك ئەسلىگە كەلگەن.

نۆۋەتتە، شىنجاڭدا ھەر دەرىجىلىك، ھەر تۈرلۈك تەبىئىي مۇھاپىزەت ئورنىدىن 22۱ى بار بولۇپ، تەبىئىي مۇھاپىزەت رايو-نى، داڭلىق مەنزىرە رايونى، ئورمان باغ-چىسى، سۇلۇق يەر باغچىسى، گېئولوگىيە باغچىسى، سۇ مەھسۇلاتلىرى ئۇرۇق پىلاز-مىسى بايلىقىنى قوغداش رايونى قاتارلىق يەتتە خىل تۈرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئو-مۇمىي كۆلىمى 240 مىڭ كۋادرات كىلومە-تىر بولۇپ، بۇ، ئىچكىرى رايونلاردىكى نۇرغۇن ئۆلكىنىڭ كۆلىمىدىنمۇ چوڭ.

تۈزۈم قۇرۇلۇشى تىيانشاننىڭ جە-نۇبىي – شىمالنى مۇھاپىزەت كۈنلۈكى بىلەن تېخىمۇ قاپلىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا، شىنجاڭ بىر قاتار بەلگىلىمىلەرنى چىق-رىپ، ياۋايى ھايۋانلارنى تۇتۇش، ئۆلتۈ-رۈش، سودىلىشىش، بېيىشەتكە بارلىق قىلمىشلارنى قەتئىي چەكلىدى. ياۋا ئۆ-سۈملۈكلەرنى قالايمىقان يىغىش، قالايم-قان كولاشقا زەربە بېرىش سالىمىقنى زو-رايتىپ، 700 خىلدىن ئارتۇق ياۋايى ھايۋان، 4000 خىلدىن ئارتۇق ياۋا ئۆ-سۈملۈكنى ئۈنۈملۈك قوغدىدى.

ئۈچ شىمال ئەھاتە ئورمىنى قۇرۇلۇ-شى ۋەكىللىكىدىكى دۆلەت زېمىنىنى كەڭ كۆلەمدە كۆكەرتىش ھەرىكىتى ئەزەلدىن توختاپ قالمىدى. «13 – بەش يىل»دىن بۇيان، شىنجاڭ سۇغا قاراپ كۆكەرتىلىدى-غان كۆلەمنى بېكىتىپ، سۇ مىقدارىغا ئاسا-سەن يولغا قويۇش، غوللۇق دەرەخ ئۆيس-تۈرۈشكە باب كەلسە غوللۇق دەرەخ ئۆيس-تۈرۈش، چاتقال ئۆستۈرۈشكە باب كەلسە چاتقال ئۆستۈرۈش، ئوت – چۆپ ئۆستۈ-رۈشكە باب كەلسە ئوت – چۆپ ئۆستۈ-رۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئۈچ شىمال ئەھاتە

ئورمىنى، تېرىلغۇدىن ئورمانغا قايتۇرۇش، قۇمدىن مۇداپىئەلىنىش، قۇمنى تىزگىلەش قاتارلىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارغا تايىنىپ، 11 مىليون 130 مىڭ مو يەردە ئورمان بىنا قىلىپ، 8 مىليون 90 مىڭ مو كۆلەمدىكى قۇملاشقان يەرنى دائىرىلىك مۇھاپىزەت قىلىپ، 24 مىليون 660 مىڭ مو قۇملاشقان يەرنى تىزگىلەشنى تاماملىدى. 690 مىليون مو يەرگە ئوتلاق ئېكولوگىيەسىنى قوغداش ياردەم پۇلى بېرىش، مۇكاپاتلاش سىياسى-تىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 11 مىليون مو ئوت-لاقنى قاشالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سۇلۇق يەرنى قوغداش سالىمىقنى ئۈزلۈك-سىز زورايتىپ، 60 مىليون مودىن ئارتۇق سۇلۇق يەرنى ئۈنۈملۈك قوغدىدى ۋە ئەسلىگە كەلتۈردى.

قوشۇمچە ئارلىشىش

تەبىئىي ئەسلىگە كېلىشكە كۈچ قوشتى
ياز كۈنلىرى چۈشتە، ئېينبۇر كۆلىدە ئىسسىق دولقۇن كۆتۈرۈلۈپ، يەر يۈزىدى-كى ھەممە نەرسە تەۋرىنىۋاتقاندەك كۆرۈ-نىدۇ. ئەمما قاش قارىيىشى بىلەن، غاز بوغۇز بۆكەن ئاستا – ئاستا سەرگەپ چىق-دى، قىزىل تۈلكە پۈتىنىڭ ئۇچىدا دەسىسەپ ماڭىدۇ، قۇشلار سۇ يۈزىنى سىيپاپ ئۆتۈپ، يول – يول ئالتۇن رەڭ دولقۇنلارنى قالدۇرىدۇ.

«مۇھاپىزەت رايونىدا ئىنسانلارنىڭ پائالىيەت قىلىش دەرىجىسى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشتى.» ئېينبۇر كۆلى سۇلۇق يەر دۆلەت دەرىجىلىك تەبىئىي مۇھاپىزەت را-يونى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىدارە باش-لىقى ياۋ شۇيىن مۇنداق دېدى: «ياۋايى ھايۋانلار، بولۇپمۇ قۇشلارنىڭ سانى مۇنا-سىپ ھالدا كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى.» نۆ-ۋەتتە ئېينبۇر كۆلىدىكى قۇشلارنىڭ تۈرى مۇھاپىزەت رايونى قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدىكى ۱۱۱ خىلدىن 267 خىلغا كۆپەي-دى، كۆزىتىلگەن قۇشلارنىڭ ئومۇمىي سانى 2 مىليوندىن ئاشتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئېينبۇر قېيىنى، ئېينبۇر جۇزغۇنى قا-تارلىق ئۆزگىچە تۈرلەرنىڭ ھاياتىي كۈچى ئەسلىگە كەلدى.

ۋاقىت ۋە بوشلۇق بېرىلسلا، ھايات-لىقنىڭ ئۆزىگە خاس چىقىش يولى بولىدۇ، شىنجاڭ دەل شۇنداق. بىبايان ئوتالقتا چار-ۋىچىلارنىڭ قوي – كالىلىرى كۆچۈپ ئايد-رىلدى، يەر ئاستى سۇ ئورنى ئۆرلەپ، ئوت-لاقلار جانلاندى؛ چەكسىز كەتكەن چۆللۈك-تە قاشالار چېگرانى قوغدىدى، پەقەت چاقناپ تۇرغان يۇلتۇزلار لا بار بولۇپ، يۇلغۇن، سۆكسۈكلەر كۈندىن – كۈنگە بۈك-باراقسان ئۆستى؛ تۇتاش كەتكەن تەبىئىي ئورمان رايونىدا دەرەخ كەسكۈچىلەر ئورمان قوغدىغۇچىلارغا ئايلاندى، كېڭىز ۋە تىك چوققلار ئارىسىدا ھەشادلار ئاس-مانغا تاقىشىپ، يىلپىز، ئېيىقلار بىمالال يۈ-رىدىغان بولدى؛ ئوت – چۆپلەر بولۇق ئۆسكەن سۇلۇق يەردە سۇ مەنبەسى تو-

لۇقلاش سىجىل كۈچەيتىلدى، ئاق قۇلار ئويناقشىپ، سۇ ھورى كۆتۈرۈلدى. «تاغ، دەريا، ئورمان، ئېتىز، كۆل، ئوتلاق بىر گەۋدىلەشكەن ئېكولوگىيەنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش جەريانىدا، تەبىئىي ئەسلىگە كېلىش ئاساسلىق ۋاستە.» ئاپتو-نوم رايونلۇق ئورمانچىلىق ۋە ئوتلاق ئە-دارىسى ئېكولوگىيەنى ئاسراش، ئەسلىگە كەلتۈرۈش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقار-ما باشلىقى ياڭ جىيەنھەڭ مۇنداق دېدى: «ئەمما كىشىلەر ئاچقۇچلۇق قوشۇمچە ياردەم خاراكتېرلىك ۋاستىدىن پايدىلىنىپ، تەبىئىي ئەسلىگە كېلىشكە ئەڭ زور دەرد-

جىدە كۈچ قوشتى.»

20۱6 – يىلىدىن باشلاپ، تارىم دەريا-سىنىڭ تۆۋىنىگە ئېكولوگىيەلىك سۇ قويۇپ بېرىش بىلەن بىللە، لىنىيە بويىدىكى توغ-راقلىققا سۇ تولۇقلاش باشلاندى. 20۱9 – يىللا ئېقىن مەنبەسى ۋە تارىم دەرياسى غول ئېقىنىنىڭ يۇقىرى، ئوتتۇرا ئېقىنىدىكى توغراق ئورمان رايونىغا ئېكولوگىيەلىك سۇ تولۇقلاش مىقدارى 2 مىليارد 100 مىليون كۇب مېتىرغا، سۇ بېسىپ كەتكەن توغراقلىقنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان كۆلىمى 7 مىليون ۱20 مىڭ موغا يەتتى، بۇ كۈنكى كۈندە، تارىم دەرياسى قايتا ھاياتىي كۈچكە تولغان مىليونلىغان توغراق بىلەن قاپلىنىپ، تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ دەريا بويى پاسىلى مەھكەم ساقلاندى.

شىنجاڭدا تەبىئىي ئورمانلارنى تاۋار خاراكتېرلىك كېشىش ئۇدا 15 يىل توختىتىلدى، 60 مىليون موغا يىقىن تەبىئىي مۇھاپىزەت قۇرۇ-لۇشى رايونىدا، ئوتتۇرا ھال، كىچىك دەرەخلەر-نى پەرۋىش قىلىش خىزمىتى ئەزەلدىن توختاپ قالمىدى. ئېكولوگىيەنىڭ تەبىئىي ئەسلىگە كېلىشى بىلەن ئادەم كۈچى ئارقىلىق ئەس-لىگە كەلتۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش ئۇسۇلىدا چىڭ تۇرۇش ئارقىلىق، قۇرۇلۇش رايونىد-كى ئورمان كۆلىمى 3۱ مىليون 420 مىڭ مودىن 34 مىليون 330 مىڭ موغا كۆپەيدى، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى %2۵.66تىن %28.94كە ئۆستى، دەل – دەرەخلەرنىڭ ساپ ئېشىشى 22 مىليون 480 مىڭ كۇب مېتىر بولۇپ، ئورمان كۆلىمى، ئورمان زا-پىسى ۋە ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىدە ئۈچ ئېشىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۇگۈنكى كۈندە پۈتكۈل شىنجاڭنىڭ ئورمان بىلەن قاپل-نىش نىسبىتى 20۱۱ – يىلىدىكى %4.24تىن %4.87كە ئۆستى.

ھەربىر قەدەم تېخىمۇ يىراققا يۈرۈش قىلىش ئۇچۇندۇر. پارتىيە 18 – قۇرۇلتىيى-دىن بۇيان، شى جىنپىڭ ئېكولوگىيە مە-دەنىيلىكى ئىدىيەسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، شىنجاڭ ئېكولوگىيەلىك مۇھىتقا ھاياتلىققا مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلىپ، تەب-ئىي ئېكولوگىيە گۈزەل مەنزىرىسىنى كە-شىلەر ئارىسىدا مەڭگۈ تۇرغۇزدى، تەب-ئەتكە تىنچلىق، ئىناقلىق، گۈزەللىكنى قايتۇردى.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە تۇنجى تۈركۈمدىكى ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى يەتكۈزۈش باشلاندى

ئاشۇردۇق. يەتكۈزۈش ھالقىسىدا دەل، توغرا يەتكۈزۈشكە ھەقىقىي كا-پالەتلىك قىلىپ، قوبۇل قىلىش ئۇقتۇ-رۇشنامىسىنى يەتكۈزۈشتە ئىمزا قويۇپ تاپشۇرۇۋېلىش تەرتىپىنى قاتتىق ئىجرا قىلدۇق. يەتكۈزگۈچى جەزمەن تاپشۇرۇۋالغۇچى بىلەن تىپلە-فوندا ئالدىن ئالاقىلىشىپ، تاپشۇرۇ-ۋالغۇچىغا تۇرۇشلۇق مەھەللىە بىلەن رۇمچى شەھەرلىك شۆبە شىركىتى يى-ئىخىشەھەر رايونلۇق تىجارەت بۆلۈم-ىنىڭ يەتكۈزگۈچىسى سۇڭ يەنئائۇ ئۇ-رۇمچى شەھىرى يۇقىرى، يېڭى تېخىن-كىلىق كەسىپلەر تەرەققىيات رايونى(يى-ئىخىشەھەر رايونى)لۇق ھۆكۈمەت ئاا-ئە. لىلىكلەر قورۇسىنىڭ ئاھالىسى شايدە تەلئەتكە تېلېفون قىلدى.

شۇ كۈنى، 2020 – يىللىق ئۇرۇە-چى شەھىرىنىڭ ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى يەتكۈزۈش خىزمىتى رەسمىي باشلاندى. ساائەت ۱6دىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە، مەھەللىە خىزمەتچىسى سۇڭ يەنئائۇنىڭ قولىدىن قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى تاپ-شۇرۇۋالدى.

«قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامە-سىنى تاپشۇرۇۋېلىپ، ئىمتائىن ھاياجان-لاندىم، بىرىنچى سەپتە جاسارەت

بىلەن كۈرەش قىلۋاتقان پوچتا يەت-كۈزگۈچىلىرى ۋە مەھەللىە خىزمەتچە-لىرىگەر ھەمىەت ئېيتىمەن.» ساائەت ۱7دە، شايدە مەھەللىە خىزمەتچىسىنىڭ قولىدىن قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامە-سىنى تاپشۇرۇۋالدى.

يۇقۇم مەزگىلىدە ئالىي مەكتەپ-كە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى ئەۋەتىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى

ئىشلەش ئۇچۇن، جۇڭگو پوچتا گۇ-رۇھى چەكلىك شىركىتى ئۈرۈمچى شەھەرلىك شۆبە شىركىتى بالدۇر ئو-رۇنلاشتۇردى، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرما قىلدى، قاتتىق باشقۇردى، كونترول قىلدى. «ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنىڭ بىخەتەر قىلىش ئۇچۇنى ئۇچ يىتەكسىزىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۇچۇن، يەتكۈزگۈچىلەر جەزمەن پۈتكۈل جەرياندا ماسكا، كۆز قوغداش ئەيىنىكى تاقايدۇ، مۇدا-پىئە كىيىمى كىيىدۇ، ھەر كۈنى ئۈچ قېتىم بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچىت-دۇ، بارلىق پوچتا يوللانمىلىرى ئۆلتى-را بىنەپشە نۇردا دېزىنفېكسىيەلىنىپ مىرلىرىنى توشۇيدىغان ئاپتوموبىللار ھەر كۈنى ئۈچ قېتىم دېزىنفېكسىيەل-ىندۇ.» دېدى جۇڭگو پوچتا گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى يېڭىشەھەر شەھەر-لىك شۆبە شىركىتى يېڭىشەھەر رايون-لۇق تىجارەت بۆلۈمىنىڭ مۇدىر يار-دەمچىسى چىڭ خۇا.

چىڭ خۇا مۇنداق دېدى: ئايرىپ ئىلغاش ھالقىسىدا، يىشىل يول ئېچىپ، مەخسۇس ئادەم بىر تەرەپ قىلىش، ئايرىم بىر تەرەپ قىلىش، ئالدىن بىر تەرەپ قىلىش، تەشەببۇس-كارلىق بىلەن نازارەت قىلىشنى ئىشقا

بۇتۇن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز لياڭ لىخۇا خەۋەر قىلىدۇ: «سىزنىڭ ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامە-غىزى كەلدى، مەھەللىە خىزمەتچىلىرى ياكى پىداائىيلار بىلەن ئالاقىلەشسىغىز سىزنىڭ ئورنىغىزدا ئىمزا قويۇپ ئېلە-ۋالسۇن.» 8 – ئاينىڭ ۱1 – كۈنى ساائەت ۱6دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، جۇڭگو پوچتا گۇرۇھى چەكلىك شىركىتى ئۇ-رۇمچى شەھەرلىك شۆبە شىركىتى يى-ئىخىشەھەر رايونلۇق تىجارەت بۆلۈم-ىنىڭ يەتكۈزگۈچىسى سۇڭ يەنئائۇ ئۇ-رۇمچى شەھىرى يۇقىرى، يېڭى تېخىن-كىلىق كەسىپلەر تەرەققىيات رايونى(يى-ئىخىشەھەر رايونى)لۇق ھۆكۈمەت ئاا-ئە. لىلىكلەر قورۇسىنىڭ ئاھالىسى شايدە تەلئەتكە تېلېفون قىلدى.

شۇ كۈنى، 2020 – يىللىق ئۇرۇە-چى شەھىرىنىڭ ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى يەتكۈزۈش خىزمىتى رەسمىي باشلاندى. ساائەت ۱6دىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە، مەھەللىە خىزمەتچىسى سۇڭ يەنئائۇنىڭ قولىدىن قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى تاپ-شۇرۇۋالدى.

يۇقۇم مەزگىلىدە ئالىي مەكتەپ-كە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى يەتكۈزۈش خىزمىتى رەسمىي باشلاندى. ساائەت ۱6دىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە، مەھەللىە خىزمەتچىسى سۇڭ يەنئائۇنىڭ قولىدىن قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى تاپ-شۇرۇۋالدى.

يۇقۇم مەزگىلىدە ئالىي مەكتەپ-كە قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى يەتكۈزۈش خىزمىتى رەسمىي باشلاندى. ساائەت ۱6دىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە، مەھەللىە خىزمەتچىسى سۇڭ يەنئائۇنىڭ قولىدىن قوبۇل قىلىش ئۇقتۇرۇشنامىسىنى تاپ-شۇرۇۋالدى.

بىدە يىغىش 8 – ئاينىڭ 5 – كۈنى، نىلقا ناھىيەلىك ئېكولوگىيەلىك مۇھىت ئىدارىسىنىڭ نىلقا بازىرى بۇلۇڭ مەھەللىسىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل

قىلىش» خىزمەت ئەترىتى ئوت – چۆپ ئورۇش ماشىنىسى ئالاقىلىشىپ، ئاھالىلەرنىڭ بىدە يىغىشىغا ياردەملەشتى.

^[1] ئادىرىس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭرىجىياڭ كوچىسى ۱ – نومۇر، ئېلان باشقارمىسى: 858۱073، تارقىتىش مەركىزى: 859۱76۰، تېلېگرام نومۇرى: 3028. پوچتا نومۇرى: 83006۱. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 بۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 بۈەن، پارچە باھاسى: بىر بۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: ۱02)